

07-05-2026

Betreft: Internetconsultatie *Wet invoering professioneel en engineering doctoraat*

LS,

Met deze brief reageert het bestuur van Promovendi Netwerk Nederland (PNN) op het wetsvoorstel '*Wet invoering professioneel en engineering doctoraat*'. Hierbij redeneren wij vanuit het perspectief van PhD-kandidaten in Nederland.

Wij steunen de versterking van praktijkgericht onderzoek en de verankering van de rol van hogescholen binnen het Nederlandse onderzoekslandschap. Daarbij beamen wij dat de onderzoekers die werkzaam zijn binnen een PD- en EngD-traject bijdragen aan kennisontwikkeling, maatschappelijke impact hebben, en hiervoor formele erkenning en waardering verdienen.

Tegelijkertijd uiten wij een fundamentele zorg over de kern van het wetsvoorstel. Het voorstel positioneert PD-, EngD- en PhD-trajecten als gelijkwaardig in eindniveau. Ze leiden tot een doctoraat op niveau 8 van het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF) en European Qualification Framework (EQF). Tegelijkertijd worden ze onderscheiden via verschillende titels op basis van de aard van het werk: praktijkgericht versus theoretisch of fundamenteel. Dit veronderstelde onderscheid achten wij in de praktijk moeilijk houdbaar. PhD-trajecten kennen immers vaak ook sterke praktijkgerichte componenten, inclusief ontwerp, implementatie en maatschappelijke impact. Sterker nog, in het licht van de ontwikkeling naar nieuwe vormen van Erkennen & Waarderen worden bredere vormen van academische output binnen PhD-trajecten juist aangemoedigd. Hierdoor is onderscheid op basis van de aard van het werk in de toekomst niet houdbaar.

Wij vrezen daarom dat het voorgestelde onderscheid in de praktijk niet inhoudelijk, maar primair institutioneel zal zijn, bepaald door het type instelling of supervisor waarbij het doctoraat wordt behaald (bijvoorbeeld hogeschool versus universiteit, lector versus hoogleraar) in plaats van door de aard en kwaliteit van het onderzoek zelf. Hierdoor zijn wij bezorgd dat het wetsvoorstel niet leidt tot meer integratie, maar juist tot verdere scheiding en mogelijk zelfs concurrentie tussen WO- en HBO-instellingen.

Vanuit deze zorg stellen wij de volgende vragen:

1. Hoe wordt in de praktijk bepaald welk traject leidt tot een PhD en welk tot een PD of EngD?
2. In hoeverre zijn PD- en EngD-trajecten niet ook geschikt als PhD-traject, en vice versa?

3. Hoe wordt voorkomen dat het onderscheid tussen trajecten in de praktijk primair institutioneel wordt, in plaats van inhoudelijk?
4. Hoe wordt voorkomen dat dit leidt tot 'eilandvorming' in plaats van verdere integratie van onderzoek en praktijk?
5. Hoe wordt voorkomen dat een zelfstandig PD- en EngD-traject samenwerking tussen universiteiten en hogescholen juist vermindert?
6. Op basis van welke criteria wordt 'gelijkwaardigheid' van het eindniveau gedefinieerd (bijvoorbeeld duur, complexiteit, inhoud, impact)?
7. Hoe wordt geborgd dat de doctoraatstitel een helder en consistent signaal blijft van het bereikte niveau, ook in internationale context?
8. In hoeverre zijn de voorgestelde PD- en EngD-commissies vergelijkbaar met promotiecommissies? Hoe wordt de kwaliteit van de beoordeling gegarandeerd?
9. Hoe wordt de onafhankelijkheid van beoordeling gewaarborgd, met name in trajecten met sterke betrokkenheid van externe partners?

Specifiek ten aanzien van EngD-trajecten hebben wij aanvullende zorgen. Een EngD-traject duurt doorgaans twee jaar en is ingericht als een sterk gestructureerd onderwijsprogramma van 120 ECTS. Dit wijkt fundamenteel af van PhD- en PD-trajecten, die primair onderzoekgericht zijn. Wij denken daarom dat een dergelijk gestructureerd post-mastertraject niet tot hetzelfde doctoraatsniveau kan leiden. We adviseren dan ook om EngD-trajecten in huidige vorm niet onder een doctoraatstitel te scharen, maar op een andere manier te formaliseren.

Daarnaast roept de sterke betrokkenheid van industriepartners de vraag op hoe academische onafhankelijkheid en vrijheid worden gewaarborgd. Industriepartners hebben mogelijk meer baat bij de afronding van een traject, dan vroegtijdige stopzetting of juist verlenging wanneer het beoogde eindniveau niet binnen het traject is behaald. Welke concrete mechanismen worden ingericht om ongewenste invloed van externe partijen te voorkomen?

Concluderend zien wij duidelijke meerwaarde in het formeel erkennen van praktijkgericht onderzoek. Tegelijkertijd achten wij het essentieel dat het huidige wetsvoorstel niet leidt tot kunstmatige, institutioneel gedreven verschillen binnen het doctoraatsniveau. Heldere afbakening, robuuste kwaliteitsborging en transparantie over de betekenis van de verschillende trajecten en titels zijn daarbij ons inziens cruciaal. Wij achten het huidige voorstel ontoereikend en onvoldoende onderbouwd om hieraan te voldoen.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van Promovendi Netwerk Nederland (PNN)

voorzitter@hetpnn.nl

+31 6 15 47 05 56